

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2018/344,

14. november 2017,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL regulatiivsete tehniliste standardite osas, millega määratakse kindlaks kriisilahendusmenetluse korral kohtlemise erinevuse hindamise lähtealused

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 74 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) On asjakohane kehtestada eeskirjad, millega määratakse kindlaks meetodika, mille kohaselt viiakse läbi hindamise eesmärgiga selgitada välja, kas on erinevusi selles, kuidas aktsionäre ja võlausaldajaid, kelle suhtes on võetud kriisilahendusmeetmeid, tegelikult koheldakse, ja summas, mille need aktsionärid ja võlausaldajad saanuksid, kui direktiivi 2014/59/EL artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud asutuse või ettevõtja (edaspidi „üksus“) suhtes oleks kuupäeval, mil tema suhtes tehti direktiivi 2014/59/EL artikli 82 kohaselt kriisi lahendamise otsus, alustatud tavalist maksejõuetusmenetlust.
- (2) Igasugune kohtlemise erinevus, mille tulemusena konkreetne aktsionär või võlausaldaja saab kriisilahenduse korral suuremat kahju, peaks andma sellele aktsionärile või võlausaldajale õiguse saada direktiivi 2014/59/EL artikli 101 lõike 1 punkti e alusel kriisilahendusrahastust hüvitist.
- (3) Järeelhindamise peab läbi viima nõutav sõltumatu isik, kes vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1075 ⁽²⁾ artiklis 38 sätestatud tingimustele (edaspidi „hindaja“), ja ta peab seda tegema niipea kui võimalik pärast kriisilahendusmeetme(te) võtmist, isegi kui hindamise lõpuleviimine peaks olema aeganõudev. Selle hindamise aluseks peaks olema üksuse kriisi lahendamise otsuse vastuvõtmise kuupäeva seisuga kättesaadav teave, et adekvaatselt kajastada kriisilahendusotsuse tegemise kuupäeval esinenud konkreetseid asjaolusid, nagu pingelist turuolukorda. Pärast kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäeva saadud teavet tuleks kasutada üksnes juhul, kui on võimalik mõistlikult eeldada, et see pidi sel kuupäeval teada olema.
- (4) Et tagada põhjaliku ja tõsiseltvõetava hindamise läbiviimine, peaks hindajal olema juurdepääs igasugustele asjakohastele juriidilistele dokumentidele, sealhulgas loetelule kõikidest nõuetest ja tingimuslikest nõuetest üksuse vastu, mis on liigitatud vastavalt nende nõudeõiguse järgule tavalises maksejõuetusmenetluses. Hindajal peaks olema lubatud sõlmida kokkuleppeid, et saada spetsialistilt nõu või kasutada eksperditeadmisi, kui asjaolud seda nõuavad.

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 190.

⁽²⁾ Komisjoni 23. märtsi 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1075, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks finantsseisundi taastamise kavade, kriisilahenduse kavade ja konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade sisu, miinimumkriteeriumid, mille alusel peab pädev asutus finantsseisundi taastamise kavu ja konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavu hindama, konsolideerimisgrupi finantstoetuse andmise tingimused, sõltumatute hindajate suhtes kohaldatavad nõuded, allahindamise ja konverteerimise õiguse lepingukohane tunnustamine, teavitamisnõuete ja peatamisteate menetlused ja sisu ning kriisilahenduse kolleegiumide tegevus (ELT L 184, 8.7.2016, lk 1).

- (5) Et selgitada välja, kuidas aktsionäre ja võlausaldajaid oleks koheldud juhul, kui üksuse suhtes oleks algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus, peaks hindaja määrama kindlaks selliste netorahavoogude eeldatava ajastuse ja summa, mille iga aktsionär või võlausaldaja oleks saanud maksejõuetusmenetluse korral, eeldamata riigiabi andmist ja diskonteerituna vastava(te) diskontomäär(a)de)ga. Selliste hinnangute andmisel võib hindaja tugineda ka teabele lähiminekis samalaadsetes krediidasutustes aset leidnud maksejõuetusmenetluste kohta, kui selline teave on kättesaadav ja asjakohane.
- (6) Aktsionäridele ja võlausaldajatele kriisilahenduse käigus tegelikult osaks saanud kohtlemise kindlaksmääramisel tuleks arvestada seda, kas need aktsionärid ja võlausaldajad on kriisilahendusmeetme kehtestamise tulemusena saanud hüvitist vastavalt kas omakapitali, võla või raha näol.
- (7) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.
- (8) EBA on korraldanud avalikud konsultatsioonid käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta, analüüsinud sellega seotud võimalikke kulusid-tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾ artikli 37 kohaselt loodud väärtpaperituru sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Üldsätted

1. Et määrata kindlaks aktsionäridele ja võlausaldajatele tavalise maksejõuetusmenetluse korral osaks saav kohtlemine, peab hindamine põhinema üksnes faktidel ja asjaoludel, mis eksisteerisid kriisilahendusotsuse tegemise kuupäeval ja mille kohta võib mõistlikult eeldada, et need olid sel kuupäeval teada, ja mis oleksid mõjutanud üksuse varade ja kohustuste mõõtmist sel kuupäeval, kui nad oleksid hindajale teada olnud.

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäev“ kuupäeva, mil direktiivi 2014/59/EL artikli 82 alusel võetakse vastu otsus lahendada üksuse kriis.

2. Et määrata kindlaks aktsionäridele ja võlausaldajatele kriisilahendusmenetluses tegelikult osaks saav kohtlemine, peab hindaja tuginema kättesaadavatele faktidele ja asjaoludele, mis eksisteerisid alates tegelikust kohtlemiskuupäevast või kuupäevast, mil aktsionärid ja võlausaldajad said hüvitist (edaspidi „tegelik kohtlemiskuupäev“).

3. Hindamise kontrollkuupäevaks on kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäev, mis võib erineda tegelikust kohtlemiskuupäevast. Kui hindaja leiab, et tulude diskonteerimise mõju on ebaoluline, võib kriisilahendusmeetme rakendamise kuupäeva diskonteerimata tulu võrrelda otse sellise hüpoteetilise tulu diskonteeritud summaga, mille aktsionärid ja võlausaldajad oleksid saanud juhul, kui üksuse suhtes oleks kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäeval algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus.

Artikkel 2

Varade ja nõuete inventarinimestik

1. Hindaja koostab inventarinimestiku kõikidest üksusele kuuluvatest tuvastatavatest ja tingimuslikest varadest. Sellised inventarinimestikud peavad sisaldama varasid, millega seotud rahavoogude olemasolu on tõestatud või põhjendatult eeldatav.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Hindajale tehakse kättesaadavaks nimekiri kõigist nõuetest ja tingimuslikest nõuetest üksuse vastu. Selles nimekirjas liigitatakse kõik nõuded ja tingimuslikud nõuded vastavalt nende nõudeõiguse järgule tavalises maksejõuetusmenetluses. Hindajal on lubatud sõlmida kokkuleppeid, et saada spetsialistilt nõu või kasutada eksperditeadmisi küsimuses, kas nõuete järjestus on vastavuses kehtiva maksejõuetusõigusega.
3. Koormatud varad ja nende varadega tagatud nõuded teeb hindaja kindlaks eraldi.

Artikkel 3

Hindamise sammud

Et teha kindlaks, kas kohtlemises esineb erinevust direktiivi 2014/59/EL artikli 74 lõike 2 tähenduses, hindab hindaja järgmist:

- a) kohtlemine, mis oleks osaks saanud aktsionäridele ja võlausaldajatele, kelle suhtes on rakendatud kriisilahendusmeetmeid, või vastav hoiuste tagamise skeem, juhul kui üksuse suhtes oleks kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäeval algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus, võtmata arvesse igasugust erakorralist avaliku sektori finantstoetust;
- b) ümberstruktureeritud nõuete väärtus pärast kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi või muude kriisilahendusõiguste ja -vahendite rakendamist või muude tulude väärtus, mille aktsionärid ja võlausaldajaid said tegelikul kohtlemiskuupäeval või tegelikul kohtlemiskuupäeval, diskonteerituna kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäeva järgi, kui seda peetakse vajalikuks, et võimaldada õiglast võrdlust punktis a osutatud kohtlemisega;
- c) kas punktis a osutatud kohtlemise tulemus on punktis b osutatud väärtusest suurem iga võlausaldaja puhul vastavalt nõudeõiguse järgule tavalises maksejõuetusmenetluses, nagu on kindlaks määratud artikli 2 kohaselt.

Artikkel 4

Aktsionäridele ja võlausaldajatele tavalise maksejõuetusmenetluse korral osaks saava kohtlemise kindlaksmääramine

1. Artikli 3 punkti a kohase hindamise meetodika piirdub tavapärase maksejõuetusmenetluse korral eeldatava rahavoo diskonteeritud summa kindlaksmääramisega.
2. Eeldatavad rahavood diskonteeritakse määra(de)ga, mis kajastavad vastavalt vajadusele kas eeldatavate rahavoogudega seotud ajastust, kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäevast alates valitsenud asjaolusid, riskivabasid intressimäärasid, samalaadsete üksuste poolt emiteeritud samalaadsete finantsinstrumentide riskipreemiaid, turutingimusi või potentsiaalsete omandajate kohaldatavaid diskontomäärasid ja hinnatava elemendi või hinnatavate elementide muid asjakohaseid omadusi („asjakohane diskontomäär“). Asjakohast diskontomäära ei kohaldata, kui kohaldatav maksejõuetusõigus või -tava näeb ette erimäärad, kui need on hindamise seisukohalt asjakohased.
3. Hindaja võtab tavalise maksejõuetusmenetluse korral eeldatava rahavoo diskonteeritud summa kindlaksmääramisel arvesse järgmist:
 - a) asjaomases jurisdiktsioonis kehtiv maksejõuetusõigus või -tava, mis võib mõjutada selliseid tegureid nagu eeldatav võõrandamiseks kuluv või varade tagastamise määrad;
 - b) mõistlikult prognoositavad haldus-, tehingu-, hooldus-, võõrandamis- ja muud kulud, mida haldur või pankrotihaldur peaks kandma, aga ka finantseerimiskulud;
 - c) teave lähiminevikus samalaadsetes üksustes aset leidnud maksejõuetusmenetluste kohta, kui selline teave on kättesaadav ja asjakohane.
4. Aktiivsetel turgudel kaubeldavate varade puhul kasutab hindaja täheldatud turuhindu, välja arvatud juhul, kui üksuse varade turustatavust pärsivad erilised asjaolud nagu turu kontsentratsioon, küllastumine või sügavus.

5. Varade puhul, millega aktiivsetel turgudel ei kaubelda, võtab hindaja eeldatavate rahavoogude summa ja ajastuse kindlaksmääramisel arvesse mitut tegurit, sealhulgas:
- hinnad, mida on täheldatud aktiivsetel turgudel, kus kaubeldakse samalaadsete varadega;
 - hinnad, mida on samalaadsete ja samas seisundis olevate varade puhul täheldatud tavalistes maksejõuetusmenetlustes või muidu pingelises olukorras toimunud tehingutes;
 - hinnad, mida on täheldatud samalaadsete üksustega seotud kriisilahendusmenetluse raames toimunud tehingutes, mis hõlmavad ettevõtte müüki või üleminekut sildasutusele või varavalitsemisettevõtjale;
 - tõenäosus, et vara tekitab tavalise maksejõuetusmenetluse käigus sissetulevaid netorahavooge;
 - etteantud võõrandamistähtaja jooksul oodatavad turutingimused, sealhulgas turu sügavus ja võime selle tähtaja jooksul sellises mahus varasid vahetada, ning
 - etteantud võõrandamistähtaja pikkus peab kajastama kohaldatava maksejõuetusõiguse mõju, sealhulgas likvideerimismenetluse eeldatavat kestust, või asjaomaste varade eripära.
6. Hindaja peab kaaluma, kas üksuse finantsseisund oleks mõjutanud eeldatavaid rahavoogusid, sealhulgas kitsendanud haldurile potentsiaalsete ostjatega läbirääkimiste pidamisel võimaldatud mänguruumi.
7. Kui asjaomase maksejõuetusmenetluse kohaldatavatest sätetest ei tulene teisiti, peavad rahavood võimaluse korral kajastama võlausaldajate lepingulisi, seadusest tulenevaid või muid juriidilisi õigusi või tavapäraseid maksejõuetustavasid.
8. Hindamise käigus arvatud hüpoteetilised tulud jaotatakse aktsionäride ja võlausaldajate vahel vastavalt nende nõudeõiguse järgule kohaldatava maksejõuetusõiguse alusel, nagu on sätestatud artiklis 3.
9. Et määrata maksejõuetusmenetluse korral kindlaks tuletisinstrumentidega seotud nõuete tagamata summad, rakendab hindaja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/1401⁽¹⁾ sätestatud meetodikat ulatuses, mis vastab maksejõuetusõigusele ja -tavale.

Artikkel 5

Aktsionäridele ja võlausaldajatele kriisilahendusmenetluses tegelikult osaks saanud kohtlemise kindlakstegemine

- Hindaja selgitab välja kõik pärast kapitaliinstrumentide allahindamist või konverteerimist ja kriisilahendusmeetmete võtmist veel rahuldamata nõuded ja loovutab need nõuded juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kes olid kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäeval üksuse aktsionärid või võlausaldajad. Hindaja määrab kindlaks nende tegeliku kohtlemise kooskõlas lõigetega 2–4, välja arvatud juhul, kui need juriidilised ja füüsilised isikud, kes olid kriisilahendusotsuse tegemise kuupäeval üksuse aktsionärid või võlausaldajad, saavad kriisilahendusmenetluse tulemusena rahalist hüvitist.
- Kui juriidilised ja füüsilised isikud, kes olid kriisilahendusotsuse vastuvõtmise kuupäeval üksuse aktsionärid või võlausaldajad, saavad kriisilahendusmenetluse tulemusena hüvitiseks omakapitaliinstrumente, määrab hindaja kindlaks nende tegeliku kohtlemise, esitades konverteeritud kapitaliinstrumentide omanikele või nõudeõiguste teisendamises osalevatele võlausaldajatele tasuks üle antud või emiteeritud aktsiate hinnangulise koguväärtuse. See hinnang võib põhineda turuhinnal, mis on saadud üldtunnustatud hindamismeetodite kohase hindamise tulemusena.
- Kui füüsilised ja juriidilised isikud, kes olid kriisilahendusotsuse tegemise kuupäeval üksuse aktsionärid või võlausaldajad, saavad kriisilahendusmenetluse tulemusena hüvitiseks võlainstrumente, määrab hindaja kindlaks nende tegeliku kohtlemise, võttes arvesse selliseid tegureid nagu allahindamisest või konverteerimisest tulenevad muutused lepingulistest rahavoogudes või muude kriisilahendusmeetmete rakendamine, aga ka vastavat diskontomäära.

⁽¹⁾ Komisjoni 23. mai 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1401, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (millega luuakse krediidiasutuste ja investimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik) seoses regulatiivsete tehniliste standarditega tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste hindamise meetodite ja põhimõtete jaoks (ELT L 228, 23.8.2016, lk 7).

4. Rahuldamata nõuete puhul võib hindaja koos lõigetes 2 ja 3 kirjeldatud teguritega arvesse võtta ka hindu, mida on täheldatud aktiivsetel turgudel samade või samalaadsete instrumentide puhul, mille on emiteerinud kriisilahendusmenetluses olev üksus või muud samalaadsed üksused, juhul kui need andmed on kättesaadavad.

Artikkel 6

Hindamisaruanne

Hindaja koostab kriisilahendusametusele hindamisaruande, mis sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- a) hindamise kokkuvõte, sealhulgas ülevaade hindamisvahemikest ja hindamise ebakindluse allikatest;
- b) peamiste kasutatud meetodikate ja eelduste selgitus ning kui tundlik on hinnang nende suhtes;
- c) võimaluse korral selgitus selle kohta, miks hinnang erineb muudest asjakohastest hinnangutest, sealhulgas hinnangutest, mis on koostatud vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2018/345, või muudest seaduse alusel koostatud või arvestuslikest hinnangutest.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. november 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
